

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет мистецтв
Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової
підготовки вчителя

Теорія і методика виховання художньо- обдарованої особистості у закладах мистецької освіти

**ЗБІРНИК СТАТЕЙ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

ЧАС МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

17 – 18 жовтня 2019 року

TIME OF ART EDUCATION

Collection of Articles VII of the All-Ukrainian Scientific-Practical Conference
«Theory and methods of education of the artistically gifted person in the institutions
of art education»

Харків
Україна
2019

УДК 37.032
ББК 85я43
Ч-24

Редакційна колегія

Калашник М.П. – доктор мистецтвознавства, професор
Матвеева О.О. - доктор педагогічних наук, професор
Полубоярина І.І. – доктор педагогічних наук, професор
Смирнова Т.А. - доктор педагогічних наук, професор
Соколова А.В. - доктор педагогічних наук, професор
Тарарак Н.Г. - доктор педагогічних наук, професор
Тушева В.В. - доктор педагогічних наук, професор
Перетяга Л.Є - доктор педагогічних наук, професор
Фомін В.В. – доктор педагогічних наук, професор (голов.ред.)
Бурма А.В.- кандидат педагогічних наук, доцент

*Затверджено редакційно видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 6 від 05.11.2019*

У збірнику подано статті VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теорія і методика виховання художньо-обдарованої особистості у закладах мистецької освіти». Збірник розрахований на студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, здобувачів, педагогічних і науково-педагогічних працівників науково-дослідних інститутів, ЗВО, учителів мистецьких шкіл.

Ч-24 Час мистецької освіти «Теорія і методика виховання художньо-обдарованої особистості у закладах мистецької освіти: зб. статей VII Всеукраїнської наук. - практ. конф. 17-18 жовтня 2019року) , ч.І / заг. ред. В.В. Фомін – Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2019 – 267с.

ISBN 978-617-7298-28-0

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

Автори статей несуть повну відповідальність за опублікований матеріал.

Мова видання: українська, англійська.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2019

**УДК 37.032
ББК 85я43**

**© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди, 2019**

IV. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

(теоретичні та методичні аспекти)

Юлія Левіна

РІВНІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МИСТЕЦТВА ДО
МУЗИЧНО-ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ УЧНІВ **134**

Ірина Артюх

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
ОВОЛОДІННЮ ІНТЕРАКТИВНИМИ МЕТОДАМИ НА ЗАНЯТТЯХ З
ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВИХ ДИСЦИПЛІН **138**

Фомін В.В., Неля Літвінцева

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО
МИСТЕЦТВА ДО МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ **145**

Євгенія Маслій

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ
ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА **151**

Надія Устименко

ОРГАНІЗАЦІЙНО–ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ
МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ **155**

Віра Устименко

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
ДО РОБОТИ В УЧНІВСЬКОМУ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОМУ КОЛЕКТИВІ. **159**

Руслана Сивокінь

ФОРМУВАННЯ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА **163**

УДК378.015.31

Євгенія Маслій

Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
61 група

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

У статті автор порушує проблему формування творчих умінь майбутніх викладачів музичного мистецтва. Автор висвітлює стан дослідження проблеми в педагогічній теорії. Визначаються педагогічні умови формування творчих умінь майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі професійної підготовки.

Ключові слова: творчі вміння, музичне мистецтво, педагогічні умови.

In the article the author raises the problem of the formation of the creative skills of the future music teachers. The author highlights the state of the problem research in pedagogical theory. Pedagogical conditions of the formation of the creative abilities of the future music teacher in the course of the professional training are defined.

Key words: creative skills, musical art, pedagogical conditions.

У сучасній українській системі освіти помітно зростає актуальність проблеми формування творчих умінь. У вищих педагогічних навчальних закладах значна увага має приділятися питанням модернізації змісту і технологій навчального процесу як системи професійного й особистісно-творчого становлення студента.

У реалізації завдань сучасної гуманістичної освітньої парадигми важлива роль належить учителеві музичного мистецтва, який поєднує у собі риси педагога й музиканта, культуролога й мистецтвознавця. Професійна діяльність учителя музичного мистецтва передбачає залучення студентів до різних видів мистецтва, створення такого життєвого простору, що сприятиме всебічному розвитку і становленню особистості.

Проблемі розвитку творчих умінь приділяли увагу як науковці так і практики В. Сухомлинський, І. Волков, В. Тверський, Л. Виготський. Проблема

творчості – одна з основних у педагогічній діяльності, і щоб тільки приступити до її вивчення необхідно скласти книгу про педагогічний аспект творчості.

Враховуючи актуальність зазначеної проблеми ми обрали мету дослідження: виявлення педагогічних умов, при яких відбувається формування творчих здібностей умінь майбутніх викладачів музичного мистецтва.

Дослідниками виявлено що, педагогічні умови є якісною характеристикою основних факторів, процесів і явищ освітнього середовища. Педагогічні умови включають до своєї структури такі компоненти: нормативна база, зміст освіти, матеріально-технічна база, технології навчання, навчально-методичне забезпечення, міжособистісна взаємодія учасників навчального процесу і психологічний мікроклімат. Від вибору тих чи інших компонентів і їх взаємодії залежить ефективність досягнення поставленої мети навчально-виховного процесу.

Визначення поняття «педагогічні умови» зустрічаємо у наковця О. Назола, який трактує його, як сукупність об'єктивних і суб'єктивних чинників, які позитивно впливають на ефективність і результативність навчального-виховного процесу.

Інше визначення знаходимо в роботах І. Прокопенка, де він зазначає, що «педагогічні умови» – це взаємопов'язаний і взаємодіючий комплекс заходів навчально-виховного процесу, який забезпечує розвиток особистісних мотивів навчання студента, наближення характеру його навчально-пізнавальної діяльності до характеру майбутньої діяльності.

Отже, педагогічні умови можна порівняти з освітнім середовищем, створеним в навчальному закладі, що передбачає створення у вищому педагогічному навчальному закладі інноваційного простору, який охоплює діяльність художньо-творчих колективів, фольклорно-пошукових експедицій, науково-дослідницьку діяльність, різні види педагогічної практики, відвідування концертних виступів та майстер-класів професійних виконавців, власні концертні виступи тощо.

В. Луценко зазначав що, дидактичними умовами формування творчих умінь майбутнього фахівця є: 1. Врахування індивідуальних особливостей студентів, які вивчають музичне мистецтво, організація різноманітних індивідуальних форм роботи; 2. Використання системи психологічних і педагогічних стимулів для формування творчої активності студентів; 3. Навчання студентів плануванню своєї навчальної діяльності (зокрема, організації систематичної самостійної роботи); 4. Відпрацювання умінь і навичок роботи з різними інформаційними джерелами; 5. Підтримка прагнення студентів до успіху, усвідомлення необхідності навчання, тобто мотивація навчальної діяльності.

Окреслені дидактичні умови спрямовані на формування таких складових творчих умінь майбутнього вчителя музичного мистецтва: предметно-змістової (суперечність між знаннями і незнаннями), мотиваційної (внутрішня потреба, інтерес до проблеми) та особистісної (індивідуальні можливості здібності, якості) [3, с. 144].

Аналізуючи наукову літературу можна виділити такі педагогічні умови формування творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва, як:

- створення ціннісно-мотиваційного середовища в навчальному закладі шляхом вивчення особистості майбутніх учителів, їхніх ціннісних орієнтацій, мотивів, ставлень, оцінних суджень, що дозволить виробити стратегії організації процесу професійної підготовки, проектування та формування мотиваційної сфери кожного студента у процесі навчання;

- врахування відмінностей в інтелектуальній, емоційній, когнітивній сферах, психічному розвитку, мотивах та потребах особистості майбутнього вчителя;

- стимулювання творчої активності в науковій, практичній та художній діяльності, яке сприятиме повному самовираженню особистості майбутнього вчителя;

IV. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ (ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ)

- залучення професорсько-викладацького складу до активної спільної творчої діяльності з майбутніми вчителями музичного мистецтва шляхом спільних концертних виступів, фольклорно-пошукових експедицій тощо;

Отже, аналіз досліджуваної літератури дозволив виявити педагогічні умови за яких можливий максимальний розвиток творчих умінь майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Список використаних джерел

1. Борисенко Т. Підготовка майбутнього вчителя музики до організації спільної навчальної діяльності учнів: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.0.04: теорія та методика професійної освіти. Кіровоград, 2006. 20 с.
2. Енциклопедія освіти. Акад. пед. наук України / [гол. ред. В. Кремень]. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
3. Луценко В. Формування творчої активності майбутніх учителів музики засобами комп'ютерних технологій автореф. дис. канд. пед. наук: спец 13.00.04: теорія та методика професійної освіти. Житомир, 2009. 20 с.